

16.5.2022

VN/735/2022

EU:n biodiversiteettistrategian kansallisten sitoumusten valmistelu

Työryhmän kokous

Aika	6.5.2022, klo 9.00–13.30	
Paikka	Etäkokous (Teams)	
Osallistujat	Mikko Kuusinen (puheenjohtaja) Saara Bäck (varapuheenjohtaja) Päivi Gummerus-Rautiainen Katja Matveinen Johanna Niemivuo-Lahti Tuuli Orasmaa Tuomas Lahti Teija Jokinen Mikko Kurttila Anna-Rosa Asikainen Tuula Kurikka Niklas Björkqvist Tiina Vuoristo Aino Kulonen Paloma Hannonen Jarkko Partanen Markku Viitasalo Petteri Tolvanen Olli Ojala (pys. asiantuntija) Hanna-Leena Keskinen (pys. asiantuntija) Penina Blankett (pys. asiantuntija) Aino Lipsanen (sihteeri) Saija Koljonen (sihteeri)	Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Maa- ja metsätalousministeriö Uudenmaan ELY-keskus Varsinais-Suomen ELY-keskus Luonnonvarakeskus MTK ry Metsähallitus, Luontopalvelut Metsähallitus, Metsätalous Oy Metsäteollisuus ry Suomen Kuntaliitto ry Suomen luonnonsuojeluliitto ry Suomen metsäkeskus Suomen ympäristökeskus SYKE WWF Suomi Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Ympäristöministeriö Suomen ympäristökeskus SYKE
Vierailijat	Saija Kuusela Ulla-Maija Liukko Santtu Kareksela	Suomen ympäristökeskus SYKE Suomen ympäristökeskus SYKE Metsähallitus, Luontopalvelut

1. Kokouksen avaus

Työryhmän puheenjohtaja Mikko Kuusinen avasi kokouksen klo 9.00.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja kokouksessa sovituin muutoksin.

3. Ohjausryhmän kokouksen terveiset

Mikko Kuusinen kertoi 3.5. järjestetystä ohjausryhmän kokouksesta. Kokouksessa työryhmän puheenjohtaja Mikko Kuusinen esitteli työryhmätyön etenemistä metsien, soiden ja kallioiden osalta ja varapuheenjohtaja Saara Bäck esitteli työn edistymistä sisävesien, rantojen, Itämeren ja rannikon osalta. Ohjausryhmän keskustelussa toivottiin tarkempia tietoja sitoumuksiin ehdotettavien toimenpiteiden toteuttamistavoista ja ohjauskeinoista. Metsien osalta vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojelun ja kriteerien edistymistä pidettiin tärkeänä. Keskustelussa tuotiin esiin näkemyksiä erityisesti lehtojen ja poronhoidolle tärkeiden, saamelaiden kotiseutualueiden alavien metsien suojelun tarpeesta. Vesialueita koskien keskustelussa ehdotettiin vapaaehtoisuuteen perustuvaa, Metso-ohjelman kaltaisen mallin kehittymistä ja tuotiin esiin, että vesialueiden omistajilla on yhä laajemmin kiinnostusta suojeluun – paikoin monimutkaisiakin omistussuhteita ei tulisi pitää esteenä suojelulle.

4. Työryhmän raportin luonnos

Päivi Gummerus-Rautiainen esitteli sitoumusten valmistelun organisointia ja työryhmän raportin rakennetta. Raportissa kuvataan sitoumusten tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi. Raportin pohjalta ympäristöministeriö valmistelee komissiolle toimitettavat määrämuotoiset sitoumukset komission lomakepohjalle. Sitoumuksia käsitellään poliittisella tasolla valmistelun aikana ja työn valmistuttua. Erillistä lausuntokierrosta ei ole suunnitteilla, vaan sidosryhmiä kuullaan työ- ja ohjausryhmän lisäksi ympäristöjaostossa. Kevään aikana tutkimuslaitokset ovat esitelleen suojelun nykytilaa ja toimenpide-ehdotuksia elinympäristöittäin ja seuraavaksi ympäristöministeriö tuo keskusteluun pohjaesityksen sitoumukseen sisällytettävistä toimenpiteistä. Ideoita ja ehdotuksia toimenpiteiksi tarvitaan myös työryhmältä.

- Keskustelussa kannustettiin tavoittelemaan mahdollisimman yleistajuista tekstiä. Rakenteen kannalta on haasteellista, että suojelutasoa ja suojelualueverkostoa koskevat tavoitteet ovat osin päällekkäisiä. Selkeästi erotettu lista tarvittavista päätöksistä sai kiitosta.
- Vaikutustenarviointi ehdotettiin lisättäväksi omaksi luvukseksi. Ehdotettiin, että vaikutustenarvioinnin voisi tehdä erilaisten toteutusvaihtoehtojen pohjalta jo ennen kuin sitoumuksiin sisällytettävistä toimenpide-ehdotukset ovat valmiita. Keskustelussa pidettiin tärkeänä arvioida taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia ympäristövaikutusten ohella.
- Keskustelussa tuotiin esille haasteet sitoumustyön ja kansallisen monimuotoisuusstrategian valmistelun aikataulutuksessa. Kansallisen monimuotoisuusstrategian tavoitteet pyritään päättämään ennen sitoumustyön valmistumista.

5. Perinnebiotoopit

Saija Kuusela esitteli perinnebiotooppien suojelun nykytilaa sekä toimenpide-ehdotuksia suojelun parantamiseksi. Santtu Kareksela esitteli perinnebiotooppien lajien ja luontotyyppien suojelutason nykytilaa sekä toimenpide-ehdotuksia suojelutason turvaamiseksi ja parantamiseksi.

- Keskustelussa kaivattiin selvennystä taustapaperissa käytettyihin lukuihin luontotyyppien suojelutason parantamisesta (5% ja 10%). Tästä toivottiin selkeää perustelua loppuraporttiin. Toivottiin myös

keskustelua siitä, missä määrin valinnat sitoumuksiin sisällytettävistä toimenpiteistä tehdään juuri kustannusvaikuttavuuden perusteella.

- Tuotiin esiin, että viittaukset kaavoitukseen ovat hankalia maanomistajien kannalta, ja toimenpiteiden toivottiin perustuvan vapaaehtoisuuteen.
- Todettiin, että perinnebiotoopeilla suojelualan perustamisen sijaan ensisijainen toimenpide on laadukkaan jatkuvan hoidon turvaaminen Helmi-ohjelman ja CAP:n ympäristösopimusten kautta.

6. Tunturit

Saija Kuusela esitteli tunturien suojelun nykytilaa sekä toimenpide-ehdotuksia suojelun parantamiseksi. Santtu Kareksela esitteli tunturien lajien ja luontotyyppien suojelutason nykytilaa sekä toimenpide-ehdotuksia suojelutason turvaamiseksi ja parantamiseksi.

- Keskustelussa huomioitiin, että ehdotettua paliskuntakohtaista hoito- ja käyttösuunnittelua pilotoidaan Porotalouden tulevaisuus -työryhmässä. Toimenpiteisiin toivottiin lisää konkretiaa, ja painotettiin että keskustelua tulee käydä tiiviisti saamelaisten kanssa. Nostettiin esiin kysymys, miten Natura-arvioinnin toteuttaminen tulisi yhteensovittaa paliskuntakohtaisen suunnittelun kanssa.
- Nostettiin esiin, ettei suojelualan perustaminen ole välttämättä riittävä toimenpide tunturilajien ja -luontotyyppien suojelulle, sillä mm. kaivostoimintaa ja malminetsintää kohdistuu myös Natura-alueille, samoin kuin poronhoitoa.

7. Mahdolliset muut asiat ja seuraava kokous

Seuraava työryhmäkokous on 31.5. klo 9-12. Ohjaus- ja työryhmän yhteinen vetäytyminen järjestetään 22.6. hybridikokouksena Säätytalolla ja Teamsissa.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.35.